

Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et Justitiæ, Sive Decisivi Discursus

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque omnibus in utroque Foro ...

Tractatus Primi Pars I. de Servitutibus Prædialibus, Usufructu, & utroque Retractu, Pars II. de Emphyteusi, Pars III. de Locatione & Conductione

Luca, Giovanni Battista de

Coloniae Agrippinae, 1691

Disc. XXIV. Firmana. An & quando vicinus possit invito vicino projicere in platea, seu area communi, sive in via vicinali immunditias, & alia agere, quæ aliquod incommodum, vel impedimentum præstent.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74102)

chrom, & advertitur in hujus causæ decisione, cum præmissæ auctoritates firmantes gratuitam dictæ servitutis præstationem percipientem casum usus publici, ut suprâ ratione adjacentis viæ publicæ corruptæ seu peremptæ, & ex his credebam probabiliter sperandum esse recessum à dictâ decisione, quatenus causa ulteriorem haberet progressum ab altera parte faciendum, cum hac ratione possessorii de facto usum sibi necessarium habeat, ideoque sibi tanquam reo id non expediat, quia reo & possessori sufficit vincere cum silentio.

FIRMANA

PRO

MICHAELE LELIO.

Causa discussa in Congregatione Sancti Officii, sed remissa ad Indices de partibus, unde incertus exitus.

An & quando vicinus possit invito vicino projicere in platea seu area communi, sive in via vicinali immunditias, & alia agere, quæ aliquod incommodum vel impedimentum præsentent.

SUMMARIUM.

- 1 **F**acti series.
- 2 **I**n via publica privatis non conceditur opus facere, vel jus quarere.
- 3 **Q**uando dicatur via publica, & quando privata.
- 4 **E**t qua dicatur curtis seu vicinalis.
- 5 **P**ermittenda est commoditas projiciendi immunditias domorum, & quomodo.

DISC. XXIV.

ORta controversia inter Michaellem Lelium & duos alios vicinos habentes domus respondentes in quadam parva platea seu via ut dici solet cœca, nullum alium exitum habente, An scilicet dicto Lelio licitum esset in dicto loco projicere immunditias, præsertim feces & vinaceas tempore vindemiarum seu mutationis vini, cum dictus Lelius esset Officialis Sancti Officii, proindeque privativè subjectus jurisdictioni Sacre Congregationis inquisitionis universalis, occasione deputandi judicem in partibus super hujusmodi controversiæ cognitione, præsertim super modo revocandi ea violenta attentata, de quibus vicini conquerebantur, voluit dicta Sac. Congregatio aliquantulum gustare de meritis, unde pro Lelio scribens dicebam injustam vicinorum oppositionem sic generaliter & indefinitè, mereri tamen exauditionem super moderatione illius usus, seu facultatis, quam de jure dicebam impediri non posse, quia non versabamur in via publica, in qua privatis non conceditur aliquod opus facere, neque ex possessione quamvis longæva jus quarere, per quod publico usui præjudicium fiat *ad text. in l. 2. ff. nē quid in loco publico l. 1. ff. de his qui dejecerunt l. Aediles ff. de via publica cum concord. per Ripam in tract. de remed. præservat. contra pestem cap.*

4. num. 83. & seqq. *Cepoll. de servit. via cap. 3 numer. 66. Carpan. ad statum Mediolan. cap. 156. cum seqq. Borell. de præstantia Regis Catholici cap. 7. & alij de quibus in Sabinen. via seu transitus sub titulo de Regalibus ad materiam viarum disc. 136.*

Sed agebatur de viculo merè vicinali, & privato, nullum exitum ad aliam viam, vel alium locum publicum habente, itaut deficeret essentialia requisita viæ publicæ consistens in eo, quod incipiat in publico & desinat in publicum *ex deduc. per Cavaler. dec. 631. & in dicta Sabinen. via seu transitu. disc. 136. & in Senen. retractus hoc titulo disc. 69.* ideoque potius dici deberet *Curtis* dictis tribus domibus communis, de qua propriè loquitur *Cepoll. de servit. urb. præd. tit. de Curia cap. 46.* Seu via vicinalis, quæ ex eisdem domibus pro earum usu & commoditate constituta sit, adinstar viæ vicinalis rusticæ, quæ ex adjacentibus prædiis privatis constituta censetur *ad text. in l. 2. §. viarum. & §. vicinales. ff. nē quid in loco publico cum concord. in Spoletana via eodem titulo de Regal. ad materiam viarum disc. 137.* & propterea non intrabant jura vel statuta loquentia de viis & locis publicis pro bono publico non occupandis, quia nullus publicus usus habebatur, sed erat solum privatus.

Fortius hæc procedere dicebam, quia domus dicti Lelii, prout & altera unius ex oppositoribus alterum non habebant exitum vel locum, ubi immunditias projicere possent, nisi ex una parte ad istum viculum seu locum vicinalem, & ab altera ad viam publicam, cumque immunditiæ includi & conservari non possint in domo eiusque manserionibus: sed pro humano usu dare oporteat locum, in quo saltem provisionaliter, & ad breve tempus projiciantur, exinde postea removendæ, de necessitate dicendum erat in isto potius privato & vicinali loco hujusmodi projectionem faciendam esse, cum nulla legis resistentia adesset, nisi in via publica, cui allegata jura resistunt; Quamvis enim etiam in urbe aliisque primariis & nobilibus Civitatibus præsertim tempore vindemiarum & mutationum vini permittatur projici feces & vinaceas in viis & locis publicis provisionaliter & ad breve tempus, cum alijs practicari non valeat, congruentius tamen est, existentem aliquo situ privato seu vicinali publicum usum & præjudicium non continente, ut in isto magis quam in via publica id sequatur, Ided quo justam & rationabilem dicebam possessionem à Lelio allegatam, eamque non mereri illum titulum violentiæ & usurpationis, qui sub prætextu exemptionis à subjectione judicem de partibus Lelio tribuebatur; Fatebar tamen, scribendo etiam cum sensu veritatis, quod usus prædictus moderatè permittendus esset, ad breve scilicet tempus, cum obligatio expurgandi quatenus immunditiæ essent notabiles, aliorum vicinorum usum impediennes, seu alias in odore vel aeris salubritate præjudicantes arbitrio boni viri.

* *

B O.